

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 151

гр. Перник, 21.10.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК в закрито заседание на двадесет и първи октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: МАРИЯ В. МИЛУШЕВА

като разгледа докладваното от МАРИЯ В. МИЛУШЕВА Търговско дело № 20221700900041 по описа за 2022 година

С молба по реда на чл.248, ал.1 от ГПК с вх. № 4344/30.08.2022г. от Агенция по вписванията, представлявана от изпълнителния директор Д.М., чрез юрк. И.К. е направено искане за изменение на Решение № 35 от 10.08.2022г., постановено по настоящото търг. дело № 41/2022г. по описа на Окръжен съд – Перник, в частта за разноските, като искането за присъждане на разноски, направено от процесуалния представител на „Топ бискит“ ООД – Перник бъде оставено без уважение.

В молбата се сочи, че съдът е следвало да съобрази характера на регистърното производство по чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ. Последното е вид охранително производство, едностранно и безспорно, като неговата цел е да осигури на търговците, клоновете на чуждестранните търговци, юридическите лица с нестопанска цел и клоновете на чуждестранни юридически лица с нестопанска цел съдействие за вписване на подлежащите на вписване обстоятелства и обявяване на подлежащите на обявяване актове. За това, производството, по аргумент от чл. 530 от ГПК, молителят счита, че важат общите правила за охранителните производства, уредени в глава четиридесет и девета от ГПК. Съгласно чл. 451 от ГПК разноските в тези производство остават за сметка на молителя. Акцентира се, че отговорността за съдебни разноски по правило е присъща само за спорните производства, но производството по чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ не е такова, като АВ не участва като страна. В този смисъл се сочи и множество съдебна практика.

В срок е постъпил отговор от процесуалния представител на „Топ бискит“ ООД – гр. Перник – адв. К. С. – ПАК, с който искането на молителя се оспорва. Поддържа се, че разпоредбата на чл. 25 ал. 6 от ЗТРРЮЛНЦ безспорно е императивна и съгласно същата, в производството по обжалване на постановени откази на длъжностно лице по регистрацията, съдът присъжда разноски на страните по реда на ГПК. Счита, че е без значение какъв е вида на производството (регистърно, охранително, спорно и пр.) пред съда страната, в чията полза е постановено съдебното решение има право на разноски. Соци се, че всички изисквания за присъждане на разноски от страна на жалбоподателя са спазени, поради и което съдът ги е присъдил. Уточнява се, че доводите, изложени в молбата на молителя, не се споделят, а посочената съдебна практика е некореспондираща с Тълкувателно решение № 5 от 14.07.2022г. на ВАС по т. д. № 4/2020г. С последното е отклонено искането на Главния прокурор на РБ за приемане на тълкувателно решение по въпроса „дължи ли се обезщетение за вреди по изплатените адвокатски възнаграждения и държавни такси в производствата пред административните съдилище за исковете по чл. 28 ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ във вр. с чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ, предявени за възстановяване на имуществени вреди от незаконосъобразни действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията и

представляват ли те пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от ЗОДОВ“ с мотиви, че в ЗТРРЮЛНЦ е приета нова ал. 6 на чл. 25, съгласно която в производствата съдът присъжда разноси на страните по реда на ГПК. В мотивите е посочено още, че цитираната нова алинея урежда реда за присъждане на разноси за заплатеното адвокатско възнаграждение, което изключва възможността те да бъдат претендирани по исков ред по чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ. Поради това се прави искане за оставяне на молбата за изменение на решението в частта за разноските без уважение.

Окръжен съд - Перник, в настоящия му състав, след като прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

Молбата е подадена в законоустановения срок за обжалване на решението, съгласно чл.248, ал.1 ГПК, тъй като препис от решението е връчен на ответника 25.08.2022 г., а молбата е подадена на 29.08.2022 г., респ. искането се явява допустимо.

Разгледана по същество, съдът намира молбата по чл. 248 ГПК за неоснователна по следните съображения:

Както е посочено и в постановеното по делото решение, съгласно чл. 25 ал. 6 от ЗТРРЮЛНЦ, разноските по делото се присъждат по реда на ГПК.

Както в посочената от молителя съдебна практика, така и в останалата такава, която е служебно известна на настоящия съдебен състав, се приема, че при приемане на новата ал. 6 на чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ законодателят не е съобразил характера на производството по чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ, а именно: че с оглед охранителния характер на производството по отмяна на отказ на длъжностното лице по регистрацията при Агенция по вписванията, към него са приложими правилата на част IV „Охранителни производства“ и Глава 49 „Общи правила на ГПК“, според които отговорност за разноси се носи за исковите, обезпечителните и изпълнителните производства, които са с двустранен характер, а по отношение на охранителните такива не е предвидена такава възможност /чл. 541 ГПК/. Посочено е, че изменението на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ не води до промяна в характера на производството по обжалване, което продължава да е едностранно охранително и следва от характера на защитимото субективно материално право на жалбоподателя, чийто правен интерес е засегнат от отказа на длъжностното лице. Практиката на ВКС приема, че към момента е налице формирана постоянна практика на ВКС по въпроса за присъждането на разноси в производството по отмяна на откази за вписвания в ТРРЮЛНЦ, с която се приема, че регистърното производство е с характер на охранително такава, което се провежда по общите правила на Част 49 ГПК; Агенцията по вписванията няма качеството на страна в производството, а новата ал. 6 на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, според която в производствата съдът присъжда разноси на страните по реда на Гражданския процесуален кодекс, не е съобразена с едностранния характер на производството по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ и с принципа, че отговорността за разноси възниква само при спорните съдебни производства и, доколкото едностранният характер на производството по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ е несъвместим с отговорността за разноси, разпоредбата на чл. 25, ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ подлежи на корективно прилагане във връзка с общото за всички охранителни производства правило на чл. 541 ГПК, че разноските са за сметка на единствената страна в производството - молителя. Такива разрешения са обективирани в редица определения на ВКС, като определение № 60340/08.10.2021 г. по ч. т. д. № 1250/21 г. на I т. о., определение № 60341/08.10.2021 г. по ч. т. д. № 1603/21 г. на I т. о., определение № 60344/08.10.2021 г. по ч. т. д. № 1292/21 г. на I т. о., определение № 60380/27.10.2021 г. по ч. т. д. № 1267/21 г. на II т. о., определение № 60398/05.11.2021 г. по ч. т. д. № 1384/21 г. на II т. о., определение № 31/01.02.2022 г. по ч. т. д. № 2436/21 г. на I т. о.,

определение № 60848/21.12.2021 г. по ч. т. д. № 2112/21 г. на II т. о., определение № 60407/19.11.2021 г. по ч. т. д. № 2250/21 г. на I т. о., определение № 6048/20.12.2021 г. по ч. т. д. № 2562/21 г. на II т. о., определение № 139/30.03.2022 г. по ч. т. д. № 2742/2021 г. на II т. о. и определение № 157/11.04.2022 г. по ч. т. д. № 585/2022 г. на II т. о. Поради това се приема, че същата (ал. б) не следва да се прилага.

Настоящия съдебен състав, обаче, не споделя възприетия извод за липса на съобразяване от страна на законодателя с едностранния характер на производството по чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ.

Алинея 6 на чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ е сравнително нова алинея – обн. ДВ бр. 105 от 2020г.

Създаването ѝ е иницирано със мотивирано предложение от депутата К. Ципов и група народни представители, с което е предложено Параграф 14 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража да бъде изменен, като в чл. 25 ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ се създаде изречение трето: „Агенцията може да подаде отговор по жалбата с писмени доказателства по нея“. Предложено е и създаването на ал. 6 към чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ: „В производствата, съдът присъжда разноски на страните по реда на Гражданския процесуален кодекс“.

От мотивите на направеното предложение (общодостъпно на интернет страницата на Народното събрание на РБ) е видно, че това предложение е свързано с постъпилото становище на АВ по законопроекта и цели прецизиране на предложението за промени в ЗТРРЮЛНЦ. Сочи се, че с предложените промени в чл. 25 ал. 2 и ал. 4 се регламентира възможността за АВ при постъпване на жалбата срещу отказа по реда на чл. 25 ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ да направи отговор (възражение) по жалбата, в което да изрази становище по нея и да представи доказателства по направените в нея твърдения. Сочи се още, че посочената възможност е предвидена в глава двадесет и първа относно чл. 276 ГПК, но поради разнопосочната съдебна практика за характера на производството пред окръжния съд, тя не се прилага. Счита се, че с направеното предложение ще се даде възможност както на жалбоподателя, така и на Агенцията по вписванията, като страни в производството по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, да защитят своите права и интереси. В тази насока е и предложението за изменение на чл. 25 ал. 4 от ЗТРРЮЛНЦ, съгласно която се дава възможност както на жалбоподателя да обжалва решението на окръжния съд пред апелативния съд, така и право на Агенцията по вписванията да обжалва решението на окръжния съд, в случай на отмяна на отказа.

В мотивите на направеното предложение се сочи още, че именно в тези производства е предвидена възможността с предложеното допълнение и създаване на ал. 6 в чл. 25, страните да имат право на разноски, в случай, че са направени такива. Присъждането им се осъществява по реда на чл. 78 от ГПК, като по този начин се спестява провеждане на отделно исково производство по чл. 28 ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ във връзка със ЗОДОВ, само по отношение на направените разноски от жалбоподателя срещу Агенцията по вписване. Посочва се, че с предложената промяна няма да се провеждат още две административни производства пред административен съд и ВАС, респ. няма да има изразходване на допълнителни средства за такси и разноски за тях, вкл. присъждане на лихви върху разноски за периода от отмяната на отказа до влизане в сила на решението за присъждане на разноски като вреди по производството.

Горните мотиви са изложени и по време на състоялото се на 02.12.2020г. заседание на Комисията по правни въпроси (при обсъждане за второ гласуване на

законопроекта за изменение и допълнение на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, № 054-01-104, внесен от К. Георгиев Ципов и група народни представители на 13 ноември 2020 г.), на което освен останалите гости е присъствал и представител на Агенцията по вписванията, в лицето на Габриела Козарева - изпълнителен директор. Предложението е прието с 18 гласа „За“, без „въздържали“ се и „против“. От съдържанието на общодостъпния Протокол

№ 150 от 02.12.2020г. е видно още, че всички присъствали и участвали в гласуването са възприели изцяло мотивите на направеното предложение, въпреки Становището на Агенция по вписванията с вх. № ПК-004-00-5 от 23.11.2020г., в което основен мотив е, че производството по вписване, заличаване и обявяване в ТРРЮЛНЦ е охранително по своята правна природа, едностранно и безспорно.

От горното е видно, че не може да се възприеме извода, че законодателят не е съобразил вида на производството по чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ, а именно: охранителния му характер, както е възприето в съдебната практика, посочена и от молителя. Напротив, характера на производството е обсъден и съобразен, като в тази връзка от изключително значение е изказването на г- Георги Чолаков, изразяващо се в следното: „ Аз ще бъда малко по-подробен тук, тъй като това е една стара тема, така да се каже, в нашето правораздаване. **Това не е охранително производство. Това трябва да сме категорични**, защото охранително производство означава производство, което се развива пред съд.

С промяната в ГПК и създаването на Търговски регистър той отиде в изпълнителната власт. Това са актове, които издава съответно агенция, която е административен орган. Въпреки, че за мен това си е чисто административно производство по силата на Закон, актовете са предоставени на контрол в общи съдилища. Това не е първият случай, тъй като такива актове са и актовете по ЗСПЗЗ. Те също са административни, но съдебният контрол е от районен съд. Да, приключва в административен като последна инстанция, но така или иначе това е административна дейност, която е възложена на общи съдилища.

Така е последната промяна, която стана в 24-часовите задържания. Те също като административни актове са възложиха на контрол от районния съд. Това не е законодателен проблем, че те се развиват така. Да – административни са. Както актовете на Агенцията по вписванията във връзка с действията на съдиите по вписванията, така и актовете на длъжностните лица по регистрация. Това мисля, че не е дебат в момента – дали да бъдат в административните или не.....“; „...Откъде възниква този проблем? Проблемът възниква със създаването на чл. 28 от Търговския регистър, където в мотивите на приемането на Законопроекта се предвиди, че това е административна дейност. Самият законодател казва, че е административна дейност. Оттам започна драмата между общите и административните съдилища като тези дела се решават на смесени съдебни състави – трима от ВКС и двама от ВАС. Съответно ние пишем особени мнения обаче така или иначе общият съд казва: щом като законодателят е казал, че това е административна дейност – само в тази част, за разноските, тогава Вие гледайте исковете по ЗОДОВ. В момента се получи следната безумна ситуация, че общият съд гледа отказите, а ние гледаме разноските. **При положение, че общият съд си гледа отказите, той следва да си гледа и разноските.** Тъй като това е чисто административно производство аз изцяло споделям притесненията, които бяха изразени от колегата от Агенцията по вписванията, че няма как ние да оставим тази възможност и да се развива това производство – само между жалбоподател и между съд. Органът, който е издал този административен акт, макар и контролиран от общия съд, следва да защитава този свои акт в съда. Именно затова аз

подкрепям предложението на депутата Ципов, че следва да се даде възможност да се направи възражение пред решаващия съд, който е окръжен съд във връзка с жалбата и съответно когато се постанови отмяна на този акт, да имат правомощия и този орган да сезира по-горен съд, който е апелативен съд, в това производство. Не само това. **Те като орган могат да правят и възражение за прекомерност на тези разноски.** Това е много важно, защото ако няма кой да възрази, съдът служебно не може да прави корекция на размера на разноски. Да не отидем в другата крайност. Досега им казвахте: нямате право на разноски. Аз смятам, че това са си безспорни вреди. Не може когато един човек си упълномощи адвокат и му плати за неговата дейност и съответно този адвокат е свършил работа и съответно съдът е отменил този отказ, да няма право да си възстанови тези разноски.“ Г-н Чолаков е засегнал и въпроса с цитираното в отговора на представителя на „Топ Бискит“ ООД Тълкувателно решение по т.д. № 4/2020г., което към момента на обсъждане на промените не е било постановено. С Решение № 5 от 14.07.2022г. на ВАС по посоченото тълкувателно дело, обаче, искането на Главния прокурор на РБ е било отклонено, с посочените в отговора на молбата по чл. 248 ГПК мотиви, а именно: „При проверката за допустимост на искането по втория въпрос (*дължи ли се обезщетение за вреди по изплатените адвокатски възнаграждения и държавни такси в производствата пред административните съдилище за исковете по чл. 28 ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ във вр. с чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ, предявени за възстановяване на имуществени вреди от незаконосъобразни действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията и представляват ли те пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от ЗОДОВ*)“ се установява, че в ЗТРРЮЛНЦ (обн. ДВ, бр. 105 от 11.12.2020г.) е приета нова ал. 6 на чл. 25, съгласно която „В производствата съдът присъжда разноски на страните по реда на ГПК“. Цитираната нова алинея урежда реда за присъждане на разноски за заплатеното адвокатско възнаграждение, което изключва възможността те да бъдат претендирани по исков ред по чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ“.

Липсата на претендиране на разноски по реда на чл. 1 ал. 1 от ЗОДОВ е още една предпоставка за приложение на ал. 6 на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, доколкото страните не могат да бъдат лишени от възможността да бъдат овъзмездени за направените в производството разноски.

В заключение, не без значение е и изказването на изпълнителния директор на АВ Габриела Козарева, а именно: „Така че много благодаря за начина, по който сте формулирали и предложили, аз мисля, че това е много добро положение както за Агенцията, така и за жалбоподателите, защото това ще позволи и установяването на трайна практика при произнасянето на длъжностните лица, което съответно ще намали броя на обжалваните откази, съответно броя на отменените откази, което мисля, че в крайна сметка е това, което очакваме от Агенцията – прозрачност и предвидимост на постановяваните както вписвания, така и откази. Благодаря Ви“. Видно е, че дори представителя на АВ е била съгласен с направеното предложение, намирайки го за подходящо и целесъобразно.

Предложението, направено от К. Ципов и група народни представители е прието с 82 гласа „ЗА“, 0 „Против“ и 0 „въздържали се“, което несъмнено сочи на категоричност и липса на колебание у законодателя.

Всичко изложено по-горе мотивира настоящият съдебен състав да не се съгласи с формиралата се до настоящия момент съдебна практика, че при приемането на обсъжданата по-горе алинея 6 на чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ законодателят не е съобразил характера на производството по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, поради което на това основание не

следва се прилага законова разпоредба, приета и обнародвана по съответния законов ред. Намира, че приетата ал. 6 е ясна, целесъобразна и императивна и като такава следва да бъде приложена по настоящем.

Поради горното съдът намира, че молбата с правно основание чл. 248 ГПК за неоснователна, респ. следва да бъде оставена без уважение.

Предвид горното и на основание чл.248, ал.1 ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молба с вх. № 4344/30.08.2022г., депозирана от Агенция по вписванията, представлявана от изпълнителния директор Д.М., чрез юрк. И.К. по реда на чл. 248 ГПК, с която е направено искане за изменение на Решение № 35 от 10.08.2022г., постановено по настоящото търг. дело № 41/2022г. по описа на Окръжен съд – Перник, в частта за разноските.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Перник: _____